

Šokantni detalji!

PDP od OBA-e napravila partisku UDBU

Dvojica pripadnika Obavještajno-bezbjednosne agencije (OBA) iz Banjaluke nedavno su unaprijeđeni u savjetnike, a što je po rangu u obavještajnom sektoru slično poziciji pomoćnika direktora. Riječ je o Z.U. i B.Š. pripadnicima OBA-e veoma bliskih predsjedniku PDP-a Branislavu Borenoviću. Njima je na osnovu imenovanja drastično uvećana i plata. Prema informacijama Faktora ovaj dvojac jednog od opozicionih lidera iz Republike Srpske, sada je iz platnog razreda od 1600 KM mjesečno neto zarade, prebačen u rang plate od 2600 KM.

Po ličnom nalogu Borenovića

Ovo je čista nagrada za rad u PDP-u i za predsjednika partije lično, kaže izvor Faktora. Pomenuti bezbjednjaci su dugogodišnji radnici obavještajnog sektora, a njihov uspon u službi počeo je približavanjem partiji Branislava Borenovića, tvrde dobro informisane osobe iz OBA-e. Ipak, njih dvojica su smo kap u moru političkog djelovanja Obavještajne službe u BiH. Veliki dio ratnih kadrova AID-a (muslimanske obavještajne službe) našao se, poslije rata, u novoosnovanoj agenciji na nivou BiH. Javna je tajna da za muslimanske vođe postoje paralelne strukture upravljanja i prikupljanja informacija. Ne tako davno direktor OBA-a Mehmed Osmaganić Osmica punio je stranice domaćih i regionalnih medija, kao najveći skandal majstor u obavještajnoj branši. Više puta je privođen zbog sumnje na zloupotrebu službenog položaja, pa i po pitanju diploma, a protiv njega se vodi i više postupaka u Sudu BiH.

Bakirova prćija

BiH je vjerovatno jedina zemlja na svijetu čiji direktor obavještajne službe ima zabranu pristupa tajnim podacima koje ista ta služba prikuplja. Osmica ne krije da je blizak Bakiru Izetbegoviću i da je pod njegovom direktnom kontrolom. Onda i ne čudi da su niže rangirani službenici u OBA-i odlučili da budu bliski drugim partijama koje su nekada bile u vlasti na nivou BiH. Veliki broj nižerangiranih službenika koje je zaposlio PDP u diplomatsko-konzularnu mrežu dok je ministar vanjskih poslova BiH bio Igor Crnadak završio je u raznim ambasada-ma i konzularnim predstavništvima BiH u svijetu.

G.B.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor: Drahmi Miskin
glavni i odgovorni urednik: Nenad Trbić
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 697
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Jan Palach
@nikollayzird1

Amerika je udarom na Hrvate danas svjesno gurnula BiH u ruski zagrljav. Zaboravite @NATO u BiH @USEmbZagreb
18:24 · 07 jun 22 · Twitter for Android

Jan PALACH

Amerika je udarom na Hrvate danas svjesno gurnula BiH u ruski zagrljav.
Zaboravite @NATO u BiH @USEmbZagreb

Dušica Šolaja
@DusicaSolaja

Није било храбости од стране посланика ПДП да подрже овај закључак.
Зашто, већ и знамо.
Није први пут.

РЕДОВНИ ЧЛВКИ СПЕЦИЈАЛНОСТИ
ИЗВЕДБЕНЕ КОМАНДОВАЊА
Капетан пешадије СПЦД
Капетан морнарске пешадије
Капетан инженерске пешадије
Капетан инженерске десантне пешадије
Капетан инженерске РС
Капетан инженерске РС
Пасажирски транспортни ваздухоплов

На почетку године 2017. посланик Николаја Јакимовића Републике Српске (Службени назив: "Република Српска" број: АБ/2017) јављаје посланику СРБ-а, генералу ЈС-а, Ивану Јакимовићу, да ће посланик узимати сваку могућност да подржи овај закључак.

ЗАКЉУЧАК
У ако Радомир Јакимовић са објективном позицијом и безбедносном
свестрјадом - прије сајама Републике Српске

1. Наредба издавана Републици Српској и усвојена став да неће суштично
заштити Републику Српску и пружити њеној савезничкој држави Француској
и Аустрији Републику Српску у циљу пружити најбољу заштиту и
надежност Републици Српској

2. Овај закључак ставља највиши тајност и је под овим доказом

Dušica ŠOLAJA

Није било храбости од стране посланика ПДП да подрже овај закључак.
Зашто, већ и знамо. Није први пут.

Sale
@SaleVieDub

Dejan Davidovac je odigrao ove sezone 30 mečeva u #abaliga.

6 najefikasnijih utakmica, ujedno i jedine gde je bio dvocifren, bile su:

- 19 - Partizan
- 19 - Krka
- 18 - Mornar
- 17 - Partizan
- 15 - Partizan
- 10 - Partizan

Sale

Dejan Davidovac je odigrao ove sezone 30 mečeva u #abaliga. 6 najefikasnijih utakmica, ujedno i jedine gde je bio dvocifren, bile su: 19 - Partizan, 19 - Krka, 18 - Mornar, 17 - Partizan, 15 - Partizan, 10 - Partizan

STRANCI KOMANDUJU SDS-u

**Sačekuša za
SAROVICA!**

U SDS-u je sve moguće. Pa je tako Milan Miličević, ponovo, od gotovog napravio veresiju – i odustao u zadnji čas. Iako je više izvora Faktora posljednjih dana tvrdilo da je načelnik Teslića kandidat za srpskog člana Predsjedništva i da je to gotova stvar, stvari su se promijenile, opet u zadnji čas. Miličević sada tvrdi da ima druge planove. U pet do 12 poslao je pismo Predsjedništvu stranke i odustao od trke. Iako Milan Radović nije odradio dogovoren zadatak Mirko Šarović je ni kriv ni dužan odnio pobjedu. Onu pirovu, kako god okrene. Nije mu bilo lako proteklih dana, pa je od Radovića tražio pomoć. Specijalni zadatak, koji mu je povjerio, odnosio se na članove Glavnog odobra stranke, a koji dolaze iz Izbornih jedinica I, II i III da se "privole" da glasaju za Šarovićevu kandidaturu na sjednici Glavnog odbora koja nikako da se desi. Valjda zato što su je Predsjedništvo zadnji put bilo većinom za Milana Miličevića.

Milan Radović izigrao predsjednika?

A kako je sve bilo proteklih dana? Krenimo redom, bar kada je u pitanju zapad Srpske. Mirko Šarović je, znajući da nema većinu, Milenu Radoviću povjerio posebnu misiju - članove Glavnog odbora iz Krajine privoliti da se priklone predsjedniku stranke. Šarović je računao na Radovića kojeg je mimo svih stranačkih procedura promovisao u zamjenika predsjednika SDS-a, dao mu Gradski odbor Banjaluka i odriješene ruke. Osim rada u svoju korist i aranžmana sa Jelenom Trivić, bivšeg bankara je malo šta interesovalo. Milan Radović danima je, prema saznanjima Faktora, obilazio opštine od Novog Grada do Prnjavora, deklaratивno čak i dobijao podršku pojedinih članova Glavnog odbora, ali, za Šarovića, sve je uzalud. Niko nije želio da podrži predsjednika stranke.

Hladno-hladnije

Dobro je poznato da je treba zanemariti ni regionalni uticaj na izborne procese u Republici Srpskoj. Naravno, diplomacija ove vrste se ne vodi javno jer niko ne želi da se predstavi kao osoba koja se otvoreno mijesha u političke igrarije u naj-

većoj opozicionoj stranci ili nekoj drugoj. A tu lider SDS-a nije na pobjedičkom mjestu. Međutim, signali koji su godinama unazad dolazili do SDS-a, jasno su ukazali da ni vlasti preko Drine nisu zadovoljne Mirkom Šarovićem. Brojni lideri opozicije su odlazili kod Aleksandra Vučića, ili nekog iz njegovog najbližeg okruženja, ali ne i Mirko Šarović. Nije pozivan na zvanične prijeme, obilježavanja i dogovore Srbija sa Srbima iz regiona... Nije se mogao izbjegći prilikom susreta svih političkih aktera iz Republike Srpske sa zvaničnicima Srbije, ali su ti susreti Šarovića i Aleksanda Vučića prolazili dosta hladno i bez bilo kakvih mogućih emocija u politici, sa obe strane. Iako nije moguće potvrditi, ali i objavljanje u javnosti godinama dobro skrivene imovine Mirka Šarovića po Srbiji i to baš u jeku borbe ko će biti kandidat, teško da je moglo proći bez nekih prstiju iz Srbije.

Uticaj ambasadora

Da u SDS-u politički sve ključa bilo je jasno i posljednjeg vikenda u Tesliću. U grad su nahlili strani ambasadori, a Milan Miličević nije mogao sakriti da mu je, na neradni dan, u neformalnu po-

Satir i Miličević

sjetu došao šef Delegacije EU u BiH, Johan Satler. Samo bi naivni pomislili da su pričali o projektima i ulaganjima Evropske unije u lokalnu zajednicu ispod Borja. Bilo je planirano da posjeta ostane skrivena od javnosti, ali se to ipak nije uspjelo pa je Miličević na svom zvaničnom Fejsbuk nalogu morao objaviti prigodne fotografije. Naravno, u objavi ni riječ nije bilo o kandidatima, ali je zaista malo vjerovatno da Satler u nedjeljno prijepodne nije došao u Teslić da pregovara i na temu. Ipak je međunarodnoj zajednici itekako stalo da se porazi Milorad Dodik i SNSD. Sve karte se ulažu u kandidate koji to, po njihovom mišljenju, mogu iznijeti. Mirko Šarović

je kooperativan iz ugla međunarodne zajednice, ali je opet opterećen aferama i manjkom autoriteta u vlastitoj stranci, a kamoli u cijeloj opoziciji. Brojne ankete, između ostalog, pokazale su da ljudi žele nova lica.

Pismo odustajanja u zadnji čas

Miličević je u pismu upućenom članovima Predsjedništva SDS naveo da je ovakav potez logičan slijed nakon što mu je lider stranke na prošloj sjednici predložio da razmisli o povlačenju kandidature, jer bi ona mogla da dovede do podjele u stranci. "Smatram da predsjednik stranke već dugo stvara predušlove i ambijent za svoju kandidaturu na koju po

IME KOJE NEMA TEŽINU!

Milan Miličević već je jednom popustio Mirku Šaroviću. U trci za predsjednika stranke, nakon poraza 2018. godine. Istina, poznato je da je izdao stranačke kolege, koji su bili listom za njega, a danas ih je odbacio i nema s njima nikakav kontakt. Zadovoljio se funkcijom predsjednika Glavnog odbora, čije sjednice ne zakazuje?! U SDS-u se može čuti i da nesreća stranke što je predstavljeno u javnosti da je stranka spala na ova dva imena, iako imaju još dobrih kandidata. Ali, njima ne dozvoljavaju da pređu prag.

mišljenju mnogih ima pravo kao predsjednik. Na prošloj sjednici Predsjedništva, predsjednik SDS-a je predložio da do sljedeće sjednice, a koja se upravo danas održava, razmislim o povlačenju svoje kandidature da ne bi došlo do podjele u stranci i preglasavanja te da se predsjedniku SDS-a omogući kandidatura.

Takođe, napisao je

Kao racionalan čovjek sa mnogo političkog i životnog iskustva želim predsjedniku Srpske demokratske stranke, koji svojom funkcijom ima pravo prvog izbora, uspješnu kampanju i da nas sa svojim ličnim optimizmom dovede do pobjede", naveo je Miličević u pismu.

I.G.

NE ŽALI NARODNE PARE!

DRAŠKO SLAB NA JAHĀCICE

Sistemizacija, a koju je u Gradskoj upravi Banjaluka sproveo Draško Stanivuković, sve je samo ne racionalizacija i uvođenje reda. Reklo bi se da je prvenstveno urađena kako bi se podmirili stranački kadrovi o čemu smo u Faktoru pisali u više navrata. Popunjeno je dvjestotinjak radnih pozicija više i to je samo po sebi skandalozno, ali valjda će se jednom stati. Niko ne spori da gradonačelnik sam bira svoj tim, ali i to da bi trebalo da u Kabinet prvog čovjeka Banjaluke dolaze profesionalni kadrovi, sposobni da sprovode politike i data obećanja iz kampanje. Međutim, nova radna reorganizacija je Stanivukoviću poslužila da najbližim saradnicima da ogromne plate, da primi osobe, blago rečeno, sumnjivog kredibiliteta i kvaliteta koji nisu dorasli poslu koji obavljaju.

Rijaliti carstvo i dru-garstvo!

Faktor saznaće da je gradonačelnik sistematizaciju, u suštini, napravio tako da članovima svog Kabineta da astronomske mjesecne zarade. Iako je obećao transparentnu Gradsку upravu u kojoj se neće ništa kriti, javno je jedino to da je u Kabinetu gradonačelnika trenutno zaposleno 18 službenika.

Već je zamjenio šefu Kabineta zbog afere „Obeliks“, administrativne radnice su „jahačice“ iz sad već čuvenih video klipova, snimljenih prije nego što je „odabrani tim“ ušao na velika vrata u glavnu zgradu neka-

dašnje banovine. Dosta šaroliko i nadasve zanimljivo društvo koje je sa budžeta tate Dragana Stanivukovića i PDP-a prešlo da teret građana Banjaluke i prima i više nego dobre apanaže. Zvanično je zaposleno troje savjetnika, i Nebojša Drinić čije radno mjesto nije definisano, ali ga u medijskim objavama iz Gradske uprave zovu savjetnik pa je tako u maju vijest glasila:

„Savjetnik gradonačelnika Banjaluke i član Savjeta MZ Borik, Nebojša Drinić, obradovao malisane iz svog naselja nesvakidašnjim poklonom, članskom kartom za Dječiju biblioteku.“

Odrali narod za 2.500 KM mjesечно

Prema saznanjima Faktora magazina za najmanje dvije osobe u Kabinetu napravljena je matematička „gimnastika“, mimo zakona, jer po stručnoj spremi i radnom mjestu nisu mogle imati platu veću od 1600 KM. Ali, na lični zahtjev gradonačelnika, morao se naći način da pla-

te dvije Stanivukoviću bliske saradnice budu čak 2.500 KM! Jedna od njih formalno je raspoređena na radno mjesto sa visokom stručnom spremom, gdje se traži višegodišnje iskustvo, budući da su u pitanju složeni poslovi i slični, a sve samo kako bi se moglo domoći velike plate. Drugoj osobi, sekretarici u Kabinetu,

M.C.

LETE GRADSKI NOVCI NA ODABRANE

Izvori Faktora potvrđuju da se dvije miljenice Draška Stanivukovića dobile velike mjesечne plate iako gotovo niku u Kabinetu gradonačelnika čak ni formalno ne ispunjava uslove za te cifre. Ne štedi mladi tajkun kad zavlaci ruke u džepove građana najvećeg grada Srbije. Važno je da njegova svita ni u čemu ne oskudjeva. A za narod... Ma ko te pita?

www.atvbl.rs

NOVI DOMEN

Žestoko se obrukao!

NEPOŽELJAN!

Nije poznato da li je lokalni sveštenik na Ozrenu sankcionisan ali je primjetno da se Vukanović više ne obraća sa tog mjesto. Poznato je da su ga članovi udruženja „Ozrenski studenac“ prozvali za manipulaciju slučajem sa Ozrenom jer je slušajući svoje donatore propustio da u Narodnoj skupštini glasa protiv Nacrtu zakona o geološkim istraživanjima.

„Vukanoviću nije cilj da se geološka istraživanja obustave, već da se ona dodijele nekome kome je on na platform spisku“, kažu članovi udruženja tvrdeći da je on nepoželjan na tom prostoru.

OZRENCI PROTJERALI VUKANOVIĆA

Borba poslanika Nebojše Vukanovića da omasovi svoju Listu za pravdu i red, i pokušaj trika sa nevladnim organizacijama koje se bave zaštitom životne sredine, na primjeru Ozrena doživjeli su je pravi fijasko. Dujučerašni saradnici, gostoljubivi Ozreni, ne samo da ne podržavaju trebinjsku „mladu“ nadu političke scene, već su mu postali kamen oko vrata, koji neuspješno skida već duže vrijeme. Video-snimak prepucavanje sa Borisom Stanišlevom u prvi plan je izbacilo političku borbu dok je po strani ostavljen prvo bitni problem, koji stanovnici Ozrena imaju sa investitorima geoloških istraživanja u Sočkovcu i okolini. Faktor magazin je već ranije objavio da je Vukanovićev boravak na tom terenu premiran od firme „Adriatic metals“ iz Vareša, a sve sa ciljem da se sa tog prostora istisne firma „Medeni brijeg“, koja je od resornog ministarstva dobila dozvolu za geološka istraživanja na više lokacija.

„Gura“ ga Britanac

Vukanovića je za potrebitanje bune interesno angažovao Dominik Roberts, britanac i pripadnik raznih organizacija koje se bave bezbjednošću. Cilj tog britanskog obaveštajca, koji je na području Zenice boravio kao humanitarac još 1993. godine, jeste da se, umjesto „Medenog brijega“ na taj lokalitet interesuje, ali smo povrijeđeni putem nevladinih organizacija iz Doboja i Jelena uvede „čistija“ priča iz Vareša, jer je „Adriatic metals“ za geološka istraživanja bio zainteresovan još prije dvije godine, ali je ministartvo koje vodi Petar Đokić odbilo taj zahtjev.

Nažalost, u lobiranje je, tvrde upućeni, uključena i crkva pa je zimus lokalni sveštenik dozvolio obraćanje okupljennom narodu, poslanika Nebojše Vukanovića i to iz crkvene porte.

Toga dana, prekršena su sva crkvena pravila jer je u vrijeme posta, jezikom mržnje, osoba koja nema veze sa crkvom, držala pridike i pominjala čak imena geologa, koji su samo radi svoj posao.

Pismo episkopu

Vukanović je tada,

a i više puta kasnije, u negativnom kontekstu govorio o Bobanu Joloviću i Nenadu Toholju. U izjavi za Faktor posmenuti dvojac tvrdi da se bez razloga našao na udaru političara Vukanovića sve sa ciljem da se on opravda kod poslodavaca iz Vareša.

„Nas ta politička borba i lobiranje ne interesuje, ali smo povrijeđeni kada se to radi iz crkvene porte, pa smo se pismom obratili preosveštenom episkopu zvorničko-tuzlanskog Fotiju“, kažu Jolović i Toholj. U pismu koje je u posjedu Faktora između ostalog piše: „Pretpostavljam da ste kao episkop već upoznati sa činjenicom da su pojedina nesvetena lica, u vrijeme posmenutog velikog posta pominjala ispred svetog oltara ime mog kolege Nenada Toholja i moje ime. Snimak istupa nesvetenog lica u crkvi, bez presedana od kada pratim crkvena dešavanja, a tome je već blizu 35 godina, što je pretpostavljam više nego li što sveštenik koji upravlja tom crkvom ima, pogledali smo naknadno, jer smo upravo toga dana kolega Toholj i ja, kao inženjeri obilazili crkvu

voizgrađenom hramu u Zvorniku bilo nešto više od 20, pristupajući i u tim vremenima pričešću bez straha i sa vjerom u Gospoda, a prisutan sam bio i kada ste u svojstvu episkopa po prvi put dočarili u staru zvorničku crkvu) nisam ni mogao zamisliti da će dana 27.12.2021. godine sa kolegom Toholjem doživjeti skoro pa anatemisanje u crkvi na Ozrenu. Drugi osjećaj u tom momentu nisam imao. Uzdajući se u Gospodu, te uzimajući u obzir da je riječi osude izgovorilo nesvešteno lice, sa gomilom insinuacija i netačnih informacija (da se radi o nama kao vlasnicima rudnika litijuma i koješta još), uz izraženu želju da se nekome pokuša nauditi,

Z.Š.

Adriatic Metals

Braća Dalton iz Šekovića!

Opština kao porodični bankomat

Kao bomba je u Šekovićima odjeknula vijest da aktuelni načelnik Miladin Lazić, svi odbornici te kompletan dio Opštinskog odbora DEMOS-a napuštaju partiju. Lazići su, tvrde upućeni u lokalne prilike, neprikošnoveni vladari Šekovića posljednjih godina, a ulazak u politiku samo je značio još više moći i novca iz budžeta. Međutim, sve su prilike da su se Lazići, otac privrednik i dva sina, malo zaigrali te opštinski budžet shvatili kao lični bankomat. Nepotizam koji vlada u ovoj lokalnoj zajednici, prema saznanjima Faktora, još nije viđen na ovim prostorima pa tako brat savjetuje brata, a veći dio poslova koji se finansira iz budžeta se dodjeljuje porodičnim firmama?! DEMOS je u Šekovićima vladao uz pomoć SDS-a i PDP-a što je dovoljno čudno samo po sebi, a napuštanje stranke bio je paravan za pokušaj preuzimanja Opštinskog odbora SNSD-a u Šekovićima i očigledno prelazak na pobjedičku stranu na oktobarskim izborima.

Poslovi samo u krugu porodice

Jedna od prvih odluka novog načelnika Miladina Lazića te 2020. godine je bila da se izdvoji novac za čišćenje korita rijeke Drinjače koja protiče kroz Šekoviće. Informacije Faktora potvrđuju da je potpisana namjena jedan ugovor vrijedan 6000 KM za te namjene. Možda tu ne bi bilo ništa čudno da firma koja je izvodila radove nije preuzeće oca načelnika opštine! Na kraju se ispostavilo da je ta firma prodavala šljunak izvaden iz rijeke i na taj način zaradivala duplo. Uzeli su novac opštine za čišćenje korita, a potom preprodali izvadeni šljunak. Da su Lazići opštini Šekoviće i njen budžet podredili sebi postoje i dodatne indicije koje, tvrde upućeni, ukazuju na sumnjuve radnje.

Sramni kraljevi nepotizma!

Prema dobro obavještenim izvorima Faktora, sve nabavke za higijenske i ugostiteljske potrebe opštine od nabavke papira, pića i drugih potrepština idu preko maloprodajnih trgovina brata – savjetnika načelnika opštine. Ugostiteljske usluge – reprezentacije na račun opštine bi po osobi potrošili „državnih 100 KM za spas u većini slučajeva idu

KLJUČ MOĆI U RESTORANU

Streljivo politički uspon Miladina Lazića počeo je 2019. godine kada ga DEMOS predlaže za savjetnika u ministarstvu trgovine i turizma u Vladi Republike Srpske. Te godine Lazić izlazi iz svučništva porodične firme koja je vlasnik i restorana „Anin dvor“. Ovaj podatak pokazuje se kasnije kao vrlo važan jer je upravo kroz ovaj restoran počele sumnjuve transakcije iz budžeta Republike Srpske. Za izbore 2020. godine DEMOS Lazića, i pored protivljenja SNSD-a, predlaže kao kandidata za načelnika opštine, a budući da njegova porodica zapošljava veliki broj stanovnika Šekovića kroz ugostiteljstvo, trgovinu na malo, ali i drvopreradu odnosi ubjedljivu pobjedu. Postaje jedini načelnik opštine iz redova DEMOS-a i jedini načelnik vladajuće kolacije na republičkom nivou koji na lokalnu u Šekovićima pravi koaliciju sa SDS-om i PDP- uz čiju pomoć i danas vlada ovom opštinom.

turizma“. Broj ljudi koji su u tom periodu posjetili Šekoviće, a prema našim saznanjima, broj se u hiljadama.

Propao plan za „otmici“ stranke

Lazići su smisljeno napustili DEMOS. Poznavaoci prilika kažu da su dobro izračunali da im igranje sa PDP-om i SDS-om neće u oktobru donijeti ništa dobro te su završili ovu priču u nadi da će preuzeti Opštinski odbor SNSD-a u ovoj opštini i samo nastaviti raditi po svom uhodnom receptu. Čak je nedavno na jednom sastanku u Zvorniku, prema saznanjima Faktora, Mitar Lazić članovima Opštinskog odbora i nekim funkcionerima SNSD-a rekao da je to gotova stvar i da oni preuzimaju partiju u ovoj opštini. U Opštinskom odboru

SNSD-a Šekovići koji je jedan od najstarijih u ovom dijelu Republike Srpske danima je, prema saznanjima Faktora, vladalo opsadno stanje. Stari i odani članovi SNSD-a nisu željeli ni da čuju da im se pridruže, a kamoli da Lazići preuzmu SNSD u ovoj opštini. Po njihovim saznanjima bivši DEMOS iz Šekovića čak je uspio obmanuti pojedine funkcionere SNSD van Šekovića i gotovo dogovoriti transfer. Međutim, sve je zaustavljeno nekom vrstom pobune članstva u Šekovićima koje je zaprijetilo kolektivnim napuštanjem stranke:

„Opštinska vlast u Šekovićima masovno zloupotrebljava sve resurse opštine tako što je načelnik opštine svog brata imenovao za savjetnika načelnika opštine, sa početkom od 20. februara. B.L.

Stranke biraju nosioce izbornih lista

KOMPENZACIJA za PRIVILEGOVANE!

Kalendarom za Opšte izbore 2022. godine predviđeno je da ovjereni učesnici u izbornom procesu, do 3. avgusta,

Centralnoj izbirnoj komisiji (CIK) dostave liste za kompenzacione mandate. Upravo za njih traje najveća unutarstranačka borba, jer što bolje pozicioniranje, uglavnom, garantuje ulazak u parlament. Kompenzacione liste sastavljaju stranke, ali one neće doći pred birače 2. oktobra, već služe za raspodjelu nakon prebrojanih glasova i često su ključne prilikom dodjele mandata. U prošlosti smo imali slučajevе da su pojedinci na kandidatskim listama takođe bili i nosioci i na kompenzacionim listama, što je jasan znak da su po svaku cijenu željeli obezbijediti mandat, ukoliko bi izostala podrška građana prilikom glasanja.

Borenović i Šarović

Za sada je sasvim sigurno da će Branislav Borenović, predsjednik PDP-a i kandidat za poslanika u Parlament BiH nositi i kandidatsku i kompenzacionu listu. Ukoliko ne bude kandidat za člana Predsjedništva BiH, istu poziciju će zauzeti i Mirko Šarović, dok je gotovo izvjesno da će se na kompenzacionoj listi za Parlament BiH naći i aktuelni premijer Republike Srpske, Radovan Višković.

Nema dileme i da će Dragan Čavić, predsjednik NDP biti prvi na kompenzaciji i to na listi sa Socijalističkom partijom, mada je u toj stranci uzavrela pojedinačna borba za ostala mjesta, jer gotovo sve pridošliće u SP tvrde da je baš njima obećana kompenzacija.

Upitan legitimitet

Kompenzacione liste se koriste tamo gdje se raspu stranački glasovi po izbornim jedinicama, odnosno gdje odredene političke partije, koje su prešle izborni prag, zbog nedovoljnog broja mandata u nekoj izbornoj jedinici ne dobiju redovni mandat. Imate ljudi u Parlamentu BiH koji su dobili 10 puta manje

glasova jer su prošli s kompenzacijske liste. Legalitet im nije upitan, ali jeste legitimitet, jer imaju ista prava kao i kandidati koji su direktno od građana dobili povjerenje.

Liste za kompenzacione mandate se neće štampati na glasačkom listiću, ali je poznato da za Parlament BiH strankama iz Republike Srpske pripada pet, a strankama iz FBiH sedam mandata.

Za Narodnu skupštinu RS na kompenzacione mandate otpada između 23 i 27 posto pa stranke bez obzira na veličinu pored redovnih mjeraju da se nađu i u tom omjeru.

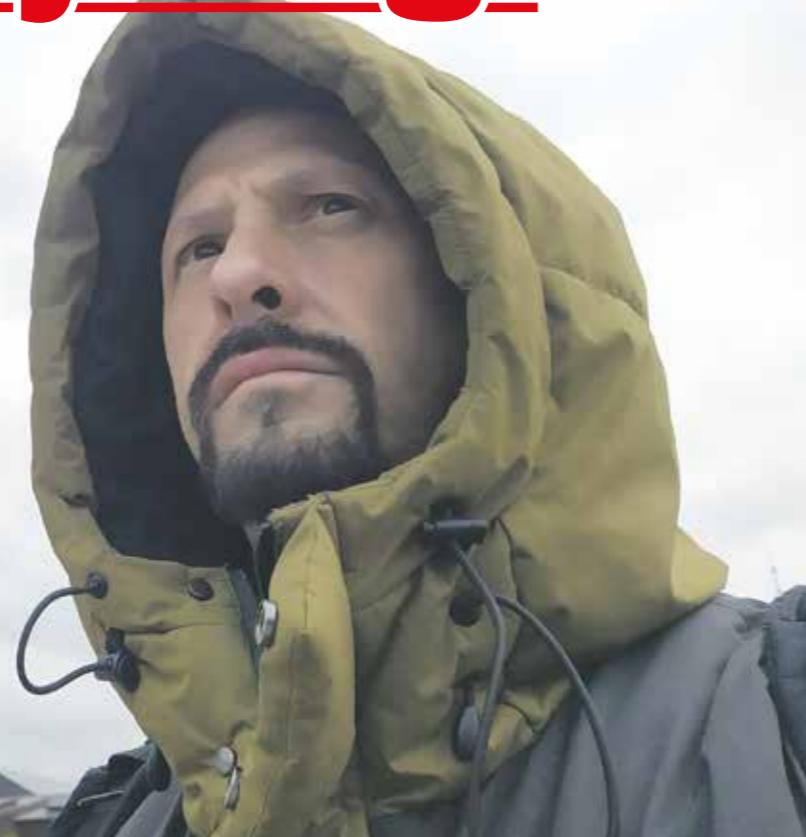
NOSAČI

Političke partije na redovnim kandidatskim listama, uglavnom za nosioce stavljuju imena koja mogu da autoritetom donesu što veći broj glasova. U skoroj prošlosti pored broje jedan, autoritetno ime se postavlja i na posljednju poziciju kako bi se pažljivim biranjem pronašla i ta osoba na listi. Te ljudi uglavnom nazivaju nosači i ponekad su bitniji nego i samo broj jedan.

Z.S.

Proboj iz neprijateljskog obruča

Autor: Даниэль Симич

Pratio sam rijeku Kalmijus iz Donjecka u Marijupolj, gdje se uliva u Azovsko more. Praveći prirodnu granicu između tvornica Azovstalj i Iljiča. Ušće Dnjepra u Crno more je dvadesetak kilometara južno od Hersona, gdje prelazim na desnu obalu zamišljene granice. Između ruske i protivruske Ukrajine. Brana Kahovske hidroelektrane odvaja vodu za Krim. Kretanjem suprotno zalasku sunca stižem do poluostrva između dva mora. Sam ne vjerujem, ali svega nekoliko sati kasnije, osvanuh u Moskvi.

Skandal sa Lavrovom, treba nas podsjetiti na vazdušni prostor Evrope 1999. godine. On je danas isti, osim što smo izgubili Crnu Goru. Čak i u okvirima Nebeske Srbije. Na pot-

puno isti način, sa potpuno istim motivima i mentorima kao Rusi Ukrayinu. I što Aleksandar Lukašenko više ne može da u srednja sleti na Surčin, već mu sam Beograd, u srednja mira, uvodi aviosankci-

je po potrebama NATO. Ignorišući činjenicu da je u obruču, koji sam sebi doteže oko vrata.

Prije 23 godine, iste zemlje su ustupile svoj teritorije, pravima kućnih ljubimaca i lepezi rodnog

Crne Gore. Danas u slučaju bivše sovjetske republike Ukrayine, sa vaskrsnim žarom pričaju o suverenitetu zemalja, neotuđivosti dijela njihove hove strane okupiranom Kosovu i Metohiji.

Tada, suočeni sa kri-

minalcima oružničkih trustova, koji ubijaju dječju propovijedajući o ljudskim pravima, posljednji put smo ozbiljno mislili o doturanju pomoći iz Rusije. Onomad vojne, a danas je i povoljnija cijena gasa za Srbiju u istoj poziciji kao šef ruske diplomacije. Bol nemoći i napuštenosti, nekada sublimiran u nedosanjanu šifru S-300, svoj odjek ima jedino u sve rjeđim vijestima o dejstvu osiromašenog uranijuma na bujanje divljeg mesa u Srbadije.

Ne dvojim da tradicionalno spoljnopolički kratkovido i u posljednje dvije decenije izrazito prozapadno poltronično, potkupljivo i kukavičko srpsko kormilo; ne uviđa da je to razlog za blagu paniku. Neko ko prije 16 godina, prilikom korumpiranog referenduma da se Podgorica odvoji od Beograda (ali i Banje Luke), nije video da je osnovna namjera Srbima uskratiti izlaz na međunarodne pomorske kordore, kako bi se ista dalje gušila i rasparčavala, nije to mogao uočiti iz samo dva razloga. Gluposti ili pokvarenosti.

Bio sam u noći saopštavanja rezultata referenduma u Podgorici. I sutradan na Cetinju. Za mene je to bila logična posljedica latinizacije i ustašizacije Crne Gore, te spregnutog djelovanja Zapada na Don Mila Đukanezea, kojeg su vrlo brzo ucijenili optužnicama za šverc goriva, cigareta i oružja. Tada je još uvijek bilo glupana koji su pokušavaли prodavati priču da je Milo za „Jugoslaviju bez Miloševića“, preumljenju u „Crna Gora će uvijek i zauvijek imati sestrinske odnose sa Srbijom“. Meni je bilo jasno da je pretvaraju u Crvenu Hrvatsku.

Uz ocjenu sjevernomakedonskog domaćina da je „Otvoreni Balkan“ inicijativa koja prošlost ostavlja iza sebe i umesto zidova gradi mostove“, jedini predsjednik među premijerima, sastao se baš

Danas mi je jasno još što-šta.

Diplomatski otužno i u realitetu olinjalo rusko traženje da Crna Gora ustupi teritoriju za presejanje pomorske baze iz Sirije, već kad su Montenegrini ubili posljednjeg Crnogorce u politici i spremili dokumentaciju za pečat NATO; govori da nije samo Srbija bila nesposobna da strateški predviđi geopolitička dešavanja i svoje potrebe u njima. Bila je to i nuklearna supersila sa komandom u Kremlju. Zbog tridesetogodišnje politike zalaganja za poštovanje međunarodnog prava i okljevanja da uđe u bilo kakav ratni sukob na koji nije primorana, Rusija je morala pokazati slabost.

Na način da oružanom silom mora povratiti ono što je izgubila na ratištu meke moći. Velika je razlika među nama. Rusija ima još uvijek preko sto miliona stanovnika i teritorijalno najveću državu na svijetu. Izlaz prema Iranu, Kini, Indiji, Turskoj, pa čak i Saudijskoj Arabiji; koja se vezano za rat u bivšoj sovjetskoj republici Ukrajini ne ponaša sasvim kao američka lutkica. Srbija je okružena neprijateljima koji, manje ili više, preslikavaju stanje iz 1914. ili 1941. godine, a Aleksandar Vučić se, u svjetlu činjenice i na friškim duhovnim razvalinama Ohridske arhiepiskopije, susreće sa Dimitrom Kovačevskim, Edijem Ramom i Dritanom Abazovićem.

Uz ocjenu sjevernomakedonskog domaćina da je Milošević „Jugoslaviju bez Miloševića“, preumljenju u „Crna Gora će uvijek i zauvijek imati sestrinske odnose sa Srbijom“. Meni je bilo jasno da je pretvaraju u Crvenu Hrvatsku.

Nikakav Otvoreni Balkan. Najobičnije strateško neprijateljstvo. Zabijanje noža u leđa. Sa Kovid-19 rukavicama i maskom. Najopasnije lažno savezništvo je ovo koje

sa onima koji su upravo porušili vazdušni most Srbije i Rusije. Koji su u svakoj prilici posljednjih trideset godina bili protiv Srbije, a bez dvojbe će biti i u budućnosti. Niko još, izgleda, nije ni razmatrao da pita predsednika Saveta ministara Bosne i Hercegovine Zorana Tegeltiju, koji se takođe bijeli platno na Ohridskim izvorima, da li je ruski avion mogao proletiti ispod lukova Pelješkog mosta, kao unutrašnjeg srpskog nacionalnog interesa u okviru Dejtonske Doline Plaća?

Treba otvoreno sebi priznati da smo u neprijateljskom okruženju zemalja NATO, koje su nas ubijale za račun naših lokalnih dušmana. I da je ta opcija neprestano na radnom stolu u Briselu. Uz aktivno učešće Hrvatske, koju još boli težak poraz od Vojske Republike Srpske u Kozarskoj Dubici 1995. Užurbano, ali korigirano i domišljato gledati, kako da se iz obruča što hitnije izvučemo. On nije ništa manje opasan i beznadan od onog iz jula 1942. godine na Kozari.

Nikakav Otvoreni Balkan. Najobičnije strateško neprijateljstvo. Zabijanje noža u leđa. Sa Kovid-19 rukavicama i maskom. Najopasnije lažno savezništvo je ovo koje

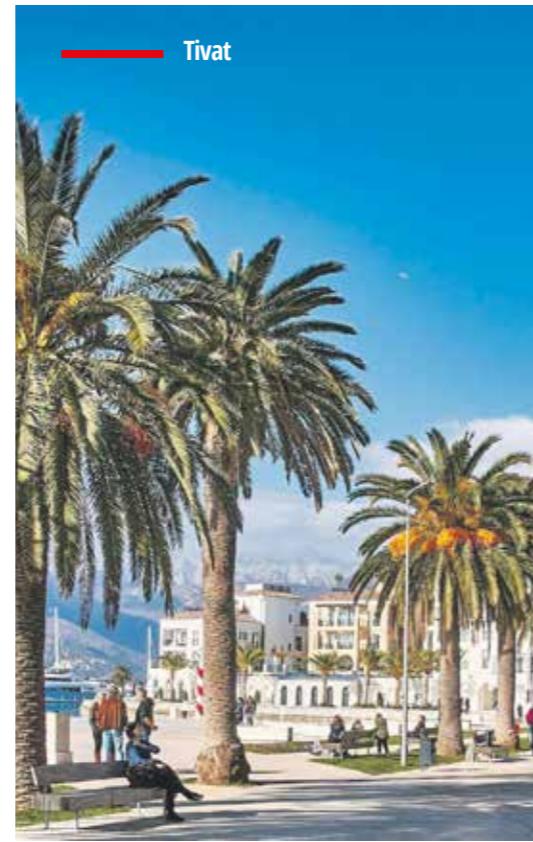
preko Crnog mora, čijim savezništvom se dolazi dalje do Srbije i širi uticaj u južnoj Evropi. Kristalno je jasno da je u tinejdžerskim godinama ovog vijeka trebala igrati na Jadransko more i srpsku transferalu. Ali tome nije kriva samo Moskva, već i Beograd. Tamo među elitom vlada kompleks Maršala Tita. I njegove nesvrstanosti, koja je doživjela Lavrovlevski diplomatski krah.

Od Rusije se nemamo šta nadati, niti njenim obećanjima vjerovati, dok ne osigura svoj narod u Donbasu. Takođe ni od Srbije, dok isto to ne uradi na Kosovu i Metohiji. Srbu u Republici Srpskoj su dugoročno prepusteći sami sebi, a ništa se ne radi na odvraćanju ratne prijetnje. A, PONAVLJAM, RAT NAM VISI NAD GLAVOM!

Naravno da ću od Nevladinca u srpskoj politici biti komentaran opet kao ksenofobični mračnjak, zarobljen u ratnu prošlost. Oni za nove narative nijesu sposobni.

Ipak, kao neko ko se nije još ljudski ni raspakovao, došavši iz ratne budućnosti, poručujem da niko (pa ni ja) neće imati ništa od toga kada opet ispadnem u pravu.

TRI PUTA SEDMIČNO!

OD 17. JUNA AVIONSKA LINIJA BANJALUKA-TIVAT

Vršiteljka dužnosti izvršne direktorice kompanije Air Montenegro Dragana Frantov Nikolić potvrdila je za magazin Faktor da će od 17. juna biti uspostavljeni direktni avio-letovi na relaciji Banjaluka-Tivat i to dva puta sedmično, dok će od 29. juna biti letovi tri puta na sedmičnom novou! Na taj način će, uoči nove turističke sezone, građanima Republike Srpske i BiH, Crna Gora biti na dohvrat ruke za svega četrdesetak minuta! Nikolićeva naglašava da su upravo zbog velikog interesovanja putnika dodali još jednu rotaciju više prema najvećem gradu Srpske.

Gosti iz regiona su među prvim u ukupnom turističkom prometu Crne Gore, a Nikolić očekuje da će ih ove godine biti još više.

Za naš list ističe da kompanija Air Montenegro spaja Podgoricu i Tivat sa preko 10 destinacija, među kojima su, između ostalih, Ciriš, Frankfurt, Istanbul, Kopenhagen, Lion, Nant, Pariz, Prag, Tel Aviv... Kao i u vrijeme pandemije koronavirusa, tako i sada, za vrijeme sukoba u Ukrajini, prilike u avio-saobraćaju se brzo mijenjaju, pa je, kaže Nikolićeva, i Air Montenegro uspostavio linije sa više različitih emitivnih tržišta i povećao frekvenciju postojećih linija. Ni putnici stoga ne moraju da brinu!

FAKTOR: Kada je u planu uspostavljanje avio-linije Banja Luka-Tivat?

NIKOLIĆ: Air Montenegro će, od 17. juna, letjeti na relaciji Banja Luka-Tivat dva puta sedmično, a od 29. juna tri puta. Zbog velikog interesovanja dodali smo još jednu rotaciju u odnosu na prethodnu godinu kada smo saobraćali dva puta sedmično. Banja Luka je destinacija prema kojoj avioni naše kompanije lete od samog početka. Namjera je bila da bolje povežemo dvije susjedne zemlje te skratimo vrijeme putovanja, što je samo po sebi dovoljan razlog da se za odmor odabere Crna Gora.

FAKTOR: Prema kojim destinacijama trenutno saobraćaju avioni Air Montenegro?

NIKOLIĆ: Kompanija Air Montenegro spaja Podgoricu i Tivat sa preko 10 destinacija.

Među njima su: Beograd, Banja Luka, Ciriš, Frankfurt, Istanbul, Kopenhagen, Lion, Ljubljana, Nant, Pariz, Prag, Katovice, Tel Aviv... Naš cilj je da Crnu Goru što bolje pozicioniramo na turističkoj mapi zbog čega kompanija konstantno osluškuje potrebe putnika i prati promjene na tržištu pa u tom kontekstu organizuje i brojne charter letove, koji su posebno intenzivirani tokom ljetne sezone.

FAKTOR: Šta se u radu vaše kompanije promijenilo nakon sukoba u Ukrajini, budući da su turisti iz te zemlje i Rusije u velikom broju dolazili u Crnu Goru?

NIKOLIĆ: Situacija u Ukrajini bez sumnje

je uticala i na avio-industriju, kao i na navigacije putnika. Govorimo prije svega o drugačijim okolnostima u kojima se planiraju i realizuju putovanja u cijeloj Evropi. Kako u vrijeme pandemije koronavirusa, tako i u vrijeme sukoba u Ukrajini, prilike u avio-saobraćaju se brzo mijenjaju i u svemu se nalaze najbolji načini prilagođavanja aktuelnoj situaciji. Tako je i Air Montenegro uspostavio saobraćaj sa više različitih emitivnih tržišta i povećao frekvenciju postojećih linija.

Ove godine se очekuje povratak određenog broja turista sa ovih područja koji dolaze najčešće preko Beograda i Istanbula i imaju mogućnost da biraju naše letove. Air Montenegro ovoga ljeta gotovo svakodnevno ima letove iz Tivta ka Istanbulu, a uskoro ćemo saobraćati i iz Podgorice za Istanbul.

FAKTOR: Kakva je saradnja sa Aerodromom Banja Luka?

NIKOLIĆ: Saradnja Aerodroma Banja Luka i kompanije Air Montenegro počela je prošle godine i već u prvoj godini potvrđuje da dobri rezultati stižu kada smo udruženi na istom zadatku.

Rukovodstvo Aerodroma Banja Luka pokazalo je punu posvećenost i želju da što više ljudi povežemo na relaciji Banja Luka-Tivat.

Impresije naših putnika svjedoče da su zadovoljni uslugom koja je na najboljem mogućem nivou. Cilj nam je da se saradnja nastavi i u narednim godinama na obostrano zadovoljstvo.

S.D.

Dragana FRANTOV NIKOLIĆ

REZERVACIJE VEĆ POČELE!

FAKTOR: Koliko će uspostava avio-linije Banjaluka-Tivat značiti za turističku sezonu u Crnoj Gori i očekujete li veći priliv gostiju iz Republike Srpske, odnosno BiH?

NIKOLIĆ: Građani regiona tradicionalno godinama biraju Crnu Goru kao svoju prvu destinaciju za odmor. Prošle godine su upravo turisti iz regiona bili dominantni, a prema svim najavama ove godine će ih biti još više. Dobar pokazatelj i predznak za to su i rezervacije koje već sada imamo na liniji Banja Luka-Tivat. Ova linija turistima omogućava da za samo četrdesetak minuta iz Banja Luke stignu u Crnu Goru, a onda dalje iz Tivta da otkrivaju brojne predjele naše zemlje. Brza povezanost jako je važna putnicima i zato vjerujemo da će ova linija tek doživjeti svoju ekipanziju.

Direktor „Protivgradne preventive“ uvjerava

**REPUBLIKA SRPSKA
će biti uspješno odbranjena**

Za razliku od zemlja u okruženju, gdje se nižu naslovi da je „grad napravio haos“, u Republici Srpskoj to nije slučaj. Direktor Javnog preduzeća „Protivgradna preventiva Republike Srpske“ Tihomir Dejanović u intervjuu za Faktor precizira da su uspješno odradili prvu četvrtinu ovogodišnje protigradne sezone. Iako su svjesni da ih čeka vrelo ljeto, Dejanović naglašava da su tenički i kadrovski spremni te da je nabavka protivgradnih raketa završena i prije početka protigradne sezone. U razvoju „Protivgradne preventive“ uloženo je 25 miliona maraka, jer su, kako ukazuje, Vlada Republike Srpske, odnosno Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede prepoznali da je pravi odgovor na klimatske promjene aktivna zaštita od grada. Osim teritorije Srpske, od grada brane i dio Federacije BiH, koja nema vlastitu službu protigradne zaštite. Cilj je, pojašnjava Dejanović, dalje širenje u FBiH, kako bi dobili što širi branjeni prostor i povećali efekte rada. U planu je i da završe projekat izgradnje 30 automatskih protivgradnih stanica, sa pratećim komunikacionim stubovima u regionu Podrinja.

FAKTOR: Uspješno je počela još jedna sezona za „Protivgradnu preventivu Republike Srpske“. Kakvi su rezultati?

DEJANOVIĆ: Sezona protigradne zaštite u Republici Srpskoj traje od 15. aprila do 15.

oktobra, što je zakonski regulisano i može se reći da smo uspješno odradili prvu četvrtinu sezone. Za 13 dana ovogodišnjih dejstava (do 9. juna) utrošili smo 623 rakete i oko 1.000 litara meteoroške otopine za prizmene generatore i zaista

nismo imali značajnije štete od grada. U Republici Srbiji su dejstvovale 22 dana i ispalili preko 4.500 protivgradnih raketa, a štete nije da nisu imali, kako smo mogli da vidimo u medijima. Pred nama je još dosta vremena, koje bih volio

da također efikasno završimo kada je u pitanju odbrana od grada, ali po prognozama - očekuje nas vrelo ljeto. To je idealno vrijeme za pojave grmljavinskih nepogoda praćenih gradom, koji je hidrometeor, elementarna nepogoda od koje

naša i svjetska privreda trpi veliku štetu.

FAKTOR: Jedna raketa košta oko 600 KM, a spriječi milionske štete.

DEJANOVIĆ:

Od

ove

godine

je u valu po-

skupljenja i cijena pro-

tivgradnih raketa otišla na 670 maraka, što nije malo te će tehnika i znanje u budućnosti biti još presudniji u vršenju naše djelatnosti. Mi smo u ovu protigradnu sezonu ušli sa 2.650 raketa preostalih iz prošlogodišnje sezone i nabavili smo još 1.300 raketa u ovogodišnjoj sezoni. Moram zahvaliti Vladi Republike Srpske, jer su sredstva za nabavku protigradnih raketa obezbijedena prije početka protigradne sezone.

FAKTOR: Kakva je ukupna opremljenost sistema protigradne zaštite Republike Srpske i koliko novca su Vlada, odnosno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uložili u te namjene?

DEJANOVIĆ: Lično smatram da je Javno preduzeće „Protivgradna preventiva Republike Srpske“ u regionu tehnički najopremljenije. Metodološki smo najdalje otišli upravo koristeći maksimum od mogućnosti radarske tehnike u kombinaciji sa naukom, odnosno meteorologijom. Mi danas pokrivamo 38 lokalnih uprava u Republici Srpskoj i FBiH, kao i Brčko distrikt. Cilj nam je i dalje širenje u FBiH, kako bi smo dobili što širi branjeni prostor i povećali efekte rada. Takođe, u planu nam je i da završimo projekat izgradnje automatskih protivgradnih stanica, po našim specifikacijama te same snose troškove operativnog rada i nabavke protivgradnih raketa, slično kao i Brčko distrikt. Cilj nam je i dalje širenje u FBiH, kako bi smo dobili što širi branjeni prostor i povećali efekte rada. Takođe, u planu nam je i da završimo projekat izgradnje automatskih protivgradnih stanica, njih 30, sa pratećim komunikacionim stubovima u regionu Podrinja. Navedeni projekat je u potpunosti finansiran od Vlade Republike Srbije sa milion evra, a u cilju jačanja protigradne zaštite u Republici Srpskoj, jer sa našeg područja u Republicu Srbiju dolazi najviše gradonosnih oblaka. Radovi su

nosno Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, koji su prepoznali da je pravi odgovor na klimatske promjene aktivna zaštita od grada i stoga su u razvoj Javnog preduzeća „Protivgradna preventiva“ uložili 25 miliona maraka. Zbog toga danas možemo govoriti o uspješnim rezultatima našeg rada.

FAKTOR: Protivgradna zaštita Republike Srpske od ove elementarnе nepogode brani i dio Federacije BiH?

DEJANOVIĆ: Što se tiče Federacije BiH, ona nema vlastitu službu protigradne zaštite te su četiri lokalne uprave Tužlanskog kantona ušle u naš sistem, prepoznajući značaj odbrane od grada i uzajamnu korist. U našem sistemu su Gradačac, Lukavac, Srebrenik te Čelić. Lokalne uprave iz FBiH su svojim sredstvima izgradile sistem protigradnih stanica

po našim specifikacijama

te same snose troškove operativnog rada i nabavke protivgradnih raketa, slično kao i Brčko distrikt. Cilj nam je i dalje širenje u FBiH, kako bi smo dobili što širi branjeni prostor i povećali efekte rada. Takođe, u planu nam je i da završimo projekat izgradnje automatskih protivgradnih stanica, njih 30, sa pratećim komunikacionim stubovima u regionu Podrinja. Navedeni projekat je u potpunosti finansiran od Vlade Republike Srbije sa milion evra, a u cilju jačanja protigradne zaštite u Republici Srpskoj, jer sa našeg područja u Republicu Srbiju dolazi najviše gradonosnih oblaka. Radovi su

VIŠE METEOROLOGA OD SVIH

Dejanović je za Faktor naglasio da, osim savremene opreme, u „Protivgradnoj preventivi Srpske“ su angažovali i značajan broj potrebnih kadrova. „Imamo novu tehniku koju stalnim usavršavanjem naših kadrova koristimo do maksimuma. Od ove godine na našem glavnom Protivgradnom centru u Novoj Topoli dežuraju 4 meteorologa, što je više meteorologa nego što ima bilo koji hidrometeorološki zavod u BiH, a to je i najveći broj meteorologa, ne samo u regionu, nego i u Evropi, koji je zaposlen na jednom protivgradnom centru“, istakao je Dejanović.

GRAD VELIČINE TENISKE LOPTICE

Direktor „Protivgradne preventive Republike Srpske“ podjeća da 70 procenata oblačnosti dolazi na naše područje sa jugozapada, odnosno juga i preko nas ide u Hrvatsku ili Srbiju. „Činjenica je, i nakon više godina se vidi da nije slučajnost, da ta oblačnost kod nas prođe sa minimalnim ili nikavim štetama od grada, a kod njih napravi desetine miliona evra štete. Ilustrativan je 25. jun 2021. godine kada smo mi dejstvovali na oblak koji je krenuo od Čelinca i ispalili oko 40 protivgradnih raketa. Kod nas je dao pojavu sugradice u pljusku, bez štete, a kada je prešao u Hrvatsku, i kada je, nakon nekih 20 kilometra vazdušne linije prestalo dejstvo srebrnog-jodida koji smo mi unijeli, počeo je da pada grad veličine teniske loptice i stradala je cijela Požeška kotlina, poljoprivreda, objekti, krovovi, automobili...“

u toku i po obećanjima izvođača biće okončani i prije roka.

FAKTOR: Kakva je saradnja sa kolegama u okruženju, budući da se gradonosni oblaci mijenja i prostorno i vremenski, kreće se i ne poznae nikakve granice? Problem je Hrvatska?

DEJANOVIĆ: Upravo iz tih razloga djelatnost suzbijanja grada mora se sprovoditi jedinstveno na što većoj i kompaktnijoj teritoriji, odnosno tamo gdje ima ekonomskog smisla da se štite poljoprivredne kulture nezavisno od državnih, političkih ili administrativnih granica. Ovaj princip jedinstvenosti branjene teritorije

je tada i metodološki i ekonomski najisplativiji. Hrvatska nam je prvi komšija i neprovodenje aktivnosti u cilju protivgradne zaštite na njenoj teritoriji predstavlja potencijalnu opasnost i za nas. Sva oblačnost iz sjevernih pravaca kretanja na naše područje dolazi preko Hrvatske i kada njihova protivgradna zaštita ne djeluje postoji potencijalna opasnost da oblačnost u zreloj fazi sa već formiranim gradom dode na naše područje i tada se smanjuju efekti našeg dejstva, jer je nemoguće suzbiti već formirani grad. Od 2017. godine pa još najmanje tri puta obraćao sam se predsjedniku i Vladi Republike Hrvatske, te direktorici tamošnjeg

Nesvakidašnji slučajevi privatnih detektiva u Republici Srpskoj

Žena pobjegla sa muževom švalerkom!

Ako ste zamišljali privatne detektive likom poput Đido Move iz popularnog sitkoma, nije baš tako. Pred nas je stao, reklo bi se, sasvim „običan“ čovjek koji o mnogim detaljima, a koji prate njegov posao, razumljivo, ne može da govori. Vodi solidan automobil i prije detektivskog obavljanja je policijski posao. Sa klijentima je, kaže, dijelio tugu, radost, nevjeru, iščekivao da se razriješe dileme... Bilo je i straha. I to posebno kada su djeca u pitanju, gorčine nakon neuspjele potrage za nestalim srodnicima ili biološkim roditeljima. Saradivao je sa kolegama iz jedne susjedne zemlje kako bi ušli u trag ženi koja je pobegla sa suprugovom švalerkom! Pronašli su ih na prostoru BiH, a osim ove bilo je, priča, još neobičnih situacija, poput lažiranih nestanaka radi naplate osiguranja, gdje su klijenti isplanirali situaciju koja je podsjećala na savršen zločin.

Adrenalin i opasnost!

Ipak, težak je hljeb privatnih detektiva na ovim prostorima. Šerlok Holmes ili Herkul Poaro, da su stvarni likovi u današnje vrijeme, ne bi se posebno proslavili u Republi-

ci Srpskoj. Jer, ako je suditi po činjenici da u Srpskoj ne postoji ni jedna detektivska kancelarija, posla baš toliko i nema. Ipak, ne sumnjamo da i kod nas ima iskusnih kadrova, koji bi otkrili pravu isti-

nu u najmračnijim situacijama, poput onih iz holivudskih filmova ili romana Agate Kristi. Ili se pozabavili bračnim nevjeraima, krađama automobila i tajnim praćenjem, što je, za razliku od serija, možda realni-

je situacijama s kojima se privatni detektivi u Srpskoj hvataju u koštač. Tim poslovima bavio se i prvi detektiv u svijetu, Eugen Francis Vidok, čije se metode i danas koriste, 189 godina poslije osnivanja

Oko za detalje

Nadležne organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske izdale su devet ovlaštene

ja za obavljanje detektivskih poslova, od toga pet u Banjaluci, dva u Prijedoru i po jedno u Doboju i Bijeljini, potvrđeno je za magazin Faktor. Izdata su i dva odobrenja za početak rada privatnih detektiva, po jedno u Doboju i u Bijeljini, dok nema izdatih odobrenja za početak rada detektivskih kancelarija. Prva detektivska agencija u Srpskoj registrovana je 1999. godine, iako su privatni detektivi i ranije pružali svoje usluge, odnosno obavljali samostalnu djelatnost, što je i sada slučaj. Najčešće su to bivši pripadnici policije, bezbjednosnih ili vojnih službi. Osim fizičke kondicije, intelektualnih sposobnosti, treba da ih krasiti i analitički duh i osjećaj za detalje. U Srbiji, na čijem prostoru je još daleke 1922. godine osnovana prva detektivska agencija, postoji i nacionalno udruženje detektiva, a u Hrvatskoj Udruženje privatnih detektiva. I jedini i drugi upozoravaju da im hljeb iz ruku uzimaju nelicencirani pojedinci, koji rade bez ovlaštenja, čime i prikupljeni dokazi nisu relevantni i padaju na sudu.

Diskrecija zagarantovana

Jedan od privatnih detektiva – istražitelja u Republici Srpskoj svoje usluge nudi i na poznatim platformama za oglašavanje. Uz 100 % zagarantovanu diskreciju ponuda je u skladu sa modernim tokovima. Tvrdi da su „materijalni dokazi obradeni od ove agencije validni u svim kompjuterima i mrežama, ali i da kontrolišu ponašanje djece (droga,

kriminalističko-tehnička vještačenja, DNK analize, rekonstrukcije...). Prikuplja i materijalne dokaze u kriminalnom postupku za osumnjičene, optužene, osuđene (u žalbenom postupku), te radi sve vrste forenzičkih i kriminalističko-tehničkih vještačenja. Koristi i savremenu opremu, pa je moguća i forenzika mobilnih telefona i svih kompjuterskih uređaja na svim operativnim sistemima. Osim što vraćaju izbrisane sadržaje na elektronskim uređajima, znaju i kada ne govorite istinu, i to kroz poligrafska ispitivanja! Saradnju su ostvarili sa kolegama, kako tvrdi, i u okruženju i u svijetu. I usluge, čija se cijena određuje za svaki slučaj posebno, možete platiti i karticom, na žiro račun ili gotovinski.

Utvrđivanje očinstva!

Za sve zainteresovane, a sumnjičave prema bračnoj saputnici, privatni detektivi imaju rješenje po pitanju očinstva. Taj postupak za klijente provjeravaju dajući uzorke na DNK analizu. Na terenu najviše posla imaju u vezi sa prikupljanjem materijalnih dokaza za nastale štete, u parničnim ili sličnim postupcima. Privatni detektivi će za klijente pronaći osobe koje pišu anonimna pisma, šire klevete, laži i uvrede. Tu već imaju punе ruke posla, kao i po pitanju bračnih i poslovnih prevara. U vrijeme sve prisutnijeg sajber kriminala, privatni detektivi mogu da izvrše nadzor i nad kompjuterima i mrežama, ali i da kontrolišu ponašanje djece (droga,

POSLOVNA TAJNA DO KRAJA ŽIVOTA

Prema Zakonu o agencijama za obezbjeđenje lica i imovine i privatnoj detektivskoj djelatnosti u Republici Srpskoj, zabranjeno je da privatni detektiv upotrebljava vatreno oružje i druga sredstva prinude, osim u slučajevima lične zaštite. Detektivski poslovi smiju se obavljati samo na osnovu ugovora zaključenog u pisanoj formi između privatnog detektiva i naručioca detektivske usluge. Podaci koje je privatni detektiv prikupio u obavljanju ugovorenog posla, smatraju se poslovnom tajnom i nakon što privatni detektiv prestane da obavlja detektivske poslove. Takođe, ne postoji mogućnost da ih zloupotrebni, odnosno može da ih koristiti samo u svrhu zbog koje su prikupljeni.

RAD ZA TABLOIDE

Od ranije je poznata polemika u svijetu u vezi sa spregom privatnih detektiva i poznatih tabloida, koji objavljaju senzacionalističke vijesti o poznatim ličnostima. Pod lupom kritika bila je zaštita ličnih podataka građana. I uskusi američki privatni detektivi priznali su rad za tabloide i to više puta, kao i da su pritom koristili legalne baze podataka državnih institucija, na koje imaju zakonsko pravo. Privatni detektivi koje smo mi kontaktirali kunu se da rade sve po zakonu.

Snaalažljivost!

Premko Zakonu o agencijama za obezbjeđenje lica i imovine i privatnoj detektivskoj djelatnosti u Republici Srpskoj, privatni detektiv može biti lice kojem je nadležni organ izdao ovlaštenje za obavljanje detektivskih poslova.

Uslovi za izdavanje ovog ovlaštenja su: da je lice državljanin BiH, da ima prebivalište u Republici Srpskoj, da je navršilo 25 godina života, da ima višu ili visoku stručnu spremu, za-

Da bi se Srbi „obnovili“ kao narod, neophodno je poboljšati postojeći indeks rađanja u Republici Srpskoj. Za sada, dobre vijesti stižu iz najveće zdravstvene ustanove u Srpskoj. U Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetskog kliničkog centra Republike Srpske tokom 2021. obavljeno je 3.170 porođaja. U periodu od 1. januara do 10. maja ove godine bilo je 1.117 porođaja, što je za 34 više nego u istom periodu lani, potvrdio je za magazin Faktor Vladimir Perendija, iz Klinike za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetskog kliničkog centra Republike Srpske.

Nedovoljna informisanost

U pomenutoj klinici UKC Srpske se godišnje, u prosjeku, porodi 20 do 25 porodila mlađih od 18 godina. Najmlada porodila u Univerzitetskoj kliničkom centru u toku 2021. godine imala je svega 15 godina, a ove godine je to jedna 16-godišnjakinja. Iz Ministarstva porodice, omladine i sporta Republike Srpske za magazin Faktor su istakli da su prethodnih godina radili istraživanje na temu „Analiza demografske situacije i provođenje pronaljitetnih mjera u Republici Srpskoj“, i „Fertilitet, abortus i kon-

tracepcija u Republici Srpskoj“, koja potvrđuju da ponasanje mlađih osoba karakteriše nedovoljna informisanost i slabo znanje o reproduktivnom zdravlju. Sve to doprinosi ranijem stupanju u seksualne odnose, povećanju broja polno prenosivih bolesti i neželjenih trudnoća, koje često završavaju abortusom ili prijevremenim porodom.

Godišnje oko 250 prekida trudnoća

U prosjeku se u Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetskog kliničkog centra Republike Srpske godišnje obavi između 220 i 250 prekida

trudnoća, a razlozi su medicinske prirode, kao i neželjene trudnoće. Međutim, realan broj abortusa je nepoznat, pa tako i broj maloljetnica koje namjerne prekidaju trudnoću.

„To je zbog toga što se najveći broj abortusa radi u privatnim ustanovama i kao takvi ne budu prijavljeni“, podsjeća doktor Perendija.

Premda članu 5. Zakona o uslovima i postupku za prekid trudnoće za maloljetne trudnice i trudnice lišene poslovne sposobnosti, zahtjev za prekid trudnoće podnosi roditelj, odnosno staratelj ili organ staraštva. Ovaj zakon se u

potpunosti primjenjuje u Klinici za ginekologiju i akušerstvo UKC Republike Srpske. U privatnim klinikama na ovu temu ne žele da razgovaraju.

Samo jedna maloljetnica abortirala

Doktor Perendija napominje da su prekidom trudnoće u privatnim zdravstvenim ustanovama, maloljetnice u prilici da sakriju trudnoću od roditelja ili staratelja i izbjegnu sve stresove koje taj događaj sobom nosi.

„Dakle poznat je samo broj registrovanih abortusa koji se obave u javnim zdravstvenim ustanova-

ma, koje ovu intervenciju prijavljuju shodno navedenom zakonu“, naglašava specijalista ginekologija i akušerstva dr Perendija.

Da je taj broj nerealan pokazuje podatak da su za pet godina u Klinici za ginekologiju i akušerstvo izvršena ukupno 23 namjerna prekida trudnoće kod maloljetnica i to; 2017. - pet abortusa, tokom 2018. samo osam, 2019. sedam, 2020. svega jedan i lani dva abortusa. U 2022. godini, da 10. maja, samo je kod jedne maloljetnice u Klinici za ginekologiju i akušerstvo obavljen abortus.

Mladi hoće više znanja

Iz Ministarstva porodice, omladine i sporta tvrde da su mlađi ljudi prepoznali potrebu za više informacija o reproduktivnom zdravlju, i od nadležnih institucija koje rade u oblasti obrazovanja očekuju da im omoguće sticanje znanja iz te oblasti.

Reproduktivno zdravje podrazumijeva polni razvoj, sazrijevanje, seksualnu ostvarenost, kao i razvoj zdravih, uravno-

teženih i ravnopravnih humanih odnosa među partnerima. To se odnosi i na ispunjavanje reproduktivne funkcije na zdrav i željen način koji obavezuje nadležne institucije u Republici Srpskoj na brigu i zaštitu od širenja polno prenosivih bolesti i povreda vezanih za seksualnost i reprodukciju. Rezultati istraživanja koje je Ministarstvo porodice, omladine i sporta Srpske sprovelo u saradnji sa Filozofskim fakultetom pokazuju da

A.J.

UŽASAVAJUĆE BROJKE

U periodu od 1982-1992. godine u Klinici za ginekologiju i akušerstvo bio je veći od broja porođaja i iznosio je od 5.500-6.500 godišnje.

„Tako da možemo reći da broj abortusa u tom periodu bio realan, jer su se abortusi uglavnom radili samo u Klinici“, navodi dr Perendija. U Republici Srpskoj u prvom tromjesečju 2022. godine registrirano 5.544 umrlih i 1.990 novorođenih. Broj živorodenih lica u prvom tromjesečju 2022. godine manji je za 0,4% u odnosu na prvo tromjeseče 2021. godine, dok je broj umrlih veći za 17 odsto.

VEĆI RIZICI

Komplikacije maloljetnicih trudnoća dešavaju se zbog loše antenatalne zaštite, stresa, loše ishrane, i loših navika (pušenje, droge, alkohol), češće su komplikacije u trudnoći i porođaju nego kod žena starijih od 20 godina. Hipertenzija indukovana trudnoćom, anemija u trudnoći, prolongiran porod i cefalo-pelvina dispororija, veziko-vaginalne fistule, infekcija, prijevremeni porod, zastoj u rastu ploda i rađanje novorođenčeta niske porodajne težine, perinatalna i iznenadna novorođenačka smrt. Rizik od smrti maloljetnice zbog trudnoće, porođaja ili komplikacija pobačaja dva puta je veći za žene u dobi od 15-19 godina, a pet puta za djevojčice od 10-14 godina, nego za žene sa 20 i više godina.

OD PSIHIČKIH TEGOBA DO SAMOUBISTAVA

Prema istraživanjima Svjetske zdravstvene organizacije, manje od jedne četvrtine maloljetnica nakon prekida trudnoće ostvaruje zdrav psihološki proces prilagođavanja, a mnoge će nositi brojne traume kroz ponovne trudnoće i pobačaje. Od 18-59 % adolescentkinja koje prekinu trudnoću, ostaju u ponovo drugom stanju nakon 15 mjeseci do 2 godine, a često su prisutne različite emocionalne i psihičke tegobe sve do onih suicidalnih. Trudnoće preko 20. nedjelje se prekidaju na zahtjev trudne žene samo uz saglasnost Etičkog odbora imenovanog od UKC Republike Srpske i nadležnog ministarstva i to isključivo iz medicinskih razloga. U UKC Republike Srpske svaka pacijentkinja ima obezbijedenu psihološku podršku, tj. postoji psiholog koji je zadužen samo za pacijentkinje u Klinici za ginekologiju i akušerstvo ukoliko postoji potreba za tim.

ZAPOŠLJAVA
SLJEDEĆE PROFILE
RADNIKA

051/385-995
Dubička 189
Banjaluka

Kako danas izgleda ljubav?

Više seksa nego prije

U ljudskoj prirodi je da razmišlja o ljubavi. Ima je svuda, od TV emisija do reklama. Ljubav, seks i veze su neizbjegni, i nije nerazumno pitati se da li su naša mišljenja i iskustva poput onih kod drugih ljudi. Kako ljubav izgleda ovih dana, nakon pandemije? Američki mediji objavili su statistiku veza za 2022. godine, koja sadrži konačan presjek svega, od veza do braka i stope razvoda!

Zaključak: Ljubav nije mrtva! U stvari, napreduje na mnogo načina.

Uživajte u ljubavnom stanju bez srama.

Kada je riječ o zabavljanju...

- 71 odsto samaca kaže da su više zainteresovani za duže veze sada nego što su bili prije pandemije.
- 22 odsto vas „nije sigurno“ u monogamiju...
- 18 odsto vas je bilo zaljubljeno u više osoba odjednom.

Kada je riječ o seksu...

- 30 odsto ljudi ima više seksa nego prije pandemije.
- 36 procenata anketiranih češće masturbira.
- 25 odsto češće koristi seksualne igračke.
- 52 odsto samaca manje je zainteresovano za neobavezni seks...
- 36 odsto kaže „da“ seksu na prvom sastanku.

A o braku i razvodu...

- 6,1 na svakih 1.000 ljudi stupi u brak, u poređenju sa 8,2 u 2000. godini.
- Samo 2,7 osoba na svakih 1.000 se razvede, u poređenju sa 4 prije dvije decenije.
- 40 je prosječna starost žena koje prolaze kroz svoj prvi razvod.
- 41 prosečna starost muškaraca koji prolaze kroz svoj prvi razvod.

M.N.